

**Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego
w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach
w roku szkolnym 2024/2025**

I. Cel ogólny doradztwa zawodowego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach:

przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

II. Treści programowe oraz cele szczegółowe z zakresu doradztwa zawodowego

1. Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;

2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;

2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;

2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

III. Warunki i sposoby realizacji programu:

- podczas zajęć grupowych prowadzonych stacjonarnie lub zdalnie przez doradcę zawodowego, wychowawców i nauczycieli na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach związanych z działaniami szkoły (targi edukacyjne, dni kariery, tydzień umiejętności zawodowych, dni przedsiębiorczości itp.),
- podczas indywidualnych konsultacji dla uczniów i rodziców z doradcą zawodowym, wychowawcami i nauczycielami prowadzonych stacjonarnie lub zdalnie,
- podczas organizowanych przez szkołę spotkań z pracodawcami, przedstawicielami instytucji oświatowych zajmujących się doradztwem zawodowych, przedstawicielami instytucji rynku pracy, rodzicami i absolwentami szkoły.

IV. Podmioty, z którymi współpracuje szkoła przy realizacji zadań:

- Cech Rzemiosł Różnych w Żorach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Żorach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żorach,
- Urząd Miasta w Żorach,
- Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości,
- Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna,
- Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach,
- Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych,
- Centrum Integracji Społecznej w Żorach,
- Urząd Skarbowy w Żorach,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku
- pracodawcy, u których uczniowie Technikum nr 3 i Branżowej Szkoły I stopnia realizują zajęcia praktycznej nauki zawodu.

Zajęcia dla uczniów klas Branżowej Szkoły I stopnia

Tematyka	Treści programowe	Cele szczegółowe	Metody	Formy	Termin realizacji	Adresaci działań	Osoby odpowiedzialne
Postawy sprzyjające przedsiębiorczości	Uczeń sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy (portfolio)	Uczeń: - określa własne zasoby, - wskazuje zależności pomiędzy swoimi mocnymi stronami a wymaganiami w wybranym zawodzie, - określa związek pomiędzy typem osobowości a danym zawodem i środowiskiem pracy	Metoda ćwiczeń, giełda skojarzeń, wirujące plakaty, dyskusja	Praca w grupach	Wrzesień 2024	Uczniowie klas I	Nauczyciele przedmiotów ekonomicznych
Projekt domu	Uczeń: - sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy (portfolio), - analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - uświadamia sobie własne zasoby, - ma rozeznanie w swoich mocnych stronach, - rozwija umiejętność oceny własnych możliwości	Prezentacja dyskusja	Praca indywidualna	Listopad 2024	Uczniowie klas I	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas
Moje predyspozycje zawodowe	Uczeń ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego	Uczeń: - podejmuje działania rozwijające poszczególne zdolności zawodowe, - zna wymagania związane z pracą zawodową, - poznaje swoje kompetencje w	Kwestionariusz z pogadanka	Praca indywidualna, praca w parach	Październik 2024	Uczniowie klasy II	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

		wyniku badań psychologicznych i testów					
Etyka zawodowa, czy wiem, co to jest?	Uczeń określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową	Uczeń: - wyjaśnia pojęcia etyka, etyka zawodowa, - potrafi ocenić zachowania pod względem etycznym, - wyjaśnia zasady etyczne w biznesie i w relacjach pracownik-pracodawca, - wskazuje konsekwencje zachowań etycznych i nieetycznych w pracy zawodowej, - analizuje przebieg kariery zawodowej osoby postępującej etycznie, która odniosła sukces jako przedsiębiorca	Mapa myśli, burza mózgów, dyskusja problemowa, wykład informacyjny	Praca indywidualna, praca w grupach	Październik 2024	Uczniowie klasy III	Wychowawcy klas lub doradca zawodowy
Źródła informacji o rynku pracy. Praca za granicą.	Uczeń analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych	Uczeń: - wymienia źródła informacji na temat krajowego rynku pracy, - wyszukuje w Internecie informacje na temat instytucji zajmujących się organizacją rynku pracy w Polsce i zagranicą, - wskazuje plusy i minusy podejmowania pracy zagranicą, - identyfikuje źródła poszukiwania	Metoda ćwiczeń, sesja plakatowa, dyskusja problemowa	Praca indywidualna	Listopad 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

		pracy					
Mój sposób na organizowanie czasu	Uczeń ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - prezentuje przykładowe sposoby efektywnego organizowania czasu, - wybiera dla siebie odpowiednią metodę organizacji czasu, - planuje własny czas, - wymienia przykładowe sposoby i techniki planowania czasu pracy oraz ustalania priorytetów	Studium przypadku, dyskusja	Praca w grupach	Styczeń 2025	Uczniowie klasy I	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas
Twarzą w twarz z pracodawcą	Uczeń przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej	Uczeń: - określa, jak należy przygotować się do rozmowy o pracę, - przygotowuje odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania podczas rozmowy o pracę, - uczestniczy w warunkach symulowanych w rozmowie kwalifikacyjnej eksponując swoje zalety	Dyskusja kierowana, burza mózgów, metoda ćwiczeń, metoda materiału przewod.	Praca indywidualna	Luty 2025	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy
Poważne zadanie	Uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - pogłębia wiedzę na temat zawodów, - ćwiczy umiejętność nazywania predyspozycji zawodowych,	Prezentacja, kwestionariusz dyskusja	Praca indywidualna	Marzec 2025	Uczniowie klasy I	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

		- poznaje informacje o wymaganiach związanych z pracą zawodową.					
Koło sukcesu	Uczeń określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową	Uczeń: - wskazuje różnice w pojmowaniu sukcesu zawodowego, - tworzy własną definicję sukcesu zawodowego w oparciu o swój system wartości, - korzysta z zasobów rodzinnych	Aktywność twórcza, wykład, kwestionariusz	Praca indywidualna, praca w grupach	Kwiecień 2025	Uczniowie klasy II	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas
Co to jest rynek pracy?	Uczeń analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych	Uczeń: - zna pojęcie rynku pracy i jego podstawowe elementy - buduje wyobrażenia i modeluje przekonania na temat mechanizmów rządzących rynkiem pracy	Dyskusja, wykład, pytania i odpowiedzi	Praca w grupach, frontalna	Semestr II	Uczniowie klasy I	Nauczyciele przedmiotów ekonomicznych
Wybór zawodu – świadomy czy przypadkowy?	Uczeń: - uświadamia sobie własne zasoby, - ma rozeznanie w swoich mocnych stronach, - rozwija umiejętność oceny własnych możliwości	Uczeń: - określa własne zasoby, - wskazuje zależności pomiędzy swoimi mocnymi stronami a wymaganiami w wybranym zawodzie, - określa związek pomiędzy typem osobowości a danym zawodem i środowiskiem pracy	Metoda ćwiczeń, bank pomysłów, dyskusja	Frontalna, praca indywidualna	Semestr I	Uczniowie klasy I	Wychowawcy klas

Kwalifikacje a kompetencje, czyli wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne	Uczeń konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy	Uczeń: - wyjaśnia pojęcie kwalifikacji i kompetencji, - analizuje własne zasoby i sporządza bilans własnych zasobów: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne	Dyskusja, analiza i interpretacja tekstu źródłowego	Frontalna, Praca indywidualna	Semestr II	Uczniowie klasy II	Wychowawcy klas
Jak, gdzie i od kogo warto się uczyć? Różne formy edukacji	Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego; analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym; analizuje możliwości kontynuowania nauki	Uczeń: - analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych, - wskazuje źródła informacji dotyczące dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego, - wyjaśnia pojęcie zintegrowany system kwalifikacji, - rozumie znaczenia idei <i>long life learning</i>	Dyskusja, mapa pomysłów	Praca w grupach	Maj 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy
Koncepcja growth mindset	Uczeń ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	Uczeń: - zna koncepcję nastawienia na rozwój i nastawienia na stałość i umie ją odnieść do własnego życia	Dyskusja, 6 minutowy materiał wideo, interaktywne ćwiczenie,	Frontalna	Wrzesień 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy

			karta pracy				
Zmień mocne strony w szanse rozwoju	Uczeń sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”); analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - wskazuje swoje mocne strony; - dokonuje refleksji na temat możliwości i szans rozwoju wynikających z mocnych stron; - poznaje narzędzie służące do analizy swoich zasobów i wykorzystuje je do planowania swojego rozwoju.	Pogadanka, dyskusja, 5 minutowe wideo, karta pracy	Frontalna	Wrzesień 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy
Nauka przez całe życie	Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	Uczeń: - potrafi wyjaśnić, czym jest edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna, a także dostrzega znaczenie uczenia się przez całe życie; - umie wyszukiwać informacje na temat interesujących go możliwości edukacji poza murami szkoły.	Padlet, karta pracy, mini-wykład	Indywidualna	Październik 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy
Co jest dla mnie ważne w pracy?	Uczeń określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową	Uczeń: - określa własny system wartości związany z pracą zawodową i wskazuje, jakie elementy przyszłej pracy będą dla niej/niego szczególnie istotne.	Mini-wykład, dyskusja, karta pracy, test	Indywidualna, praca w parach	Październik 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy

Tworzenie dokumentów aplikacyjnych	Uczeń sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców.	Uczeń: - tworzy CV pod kątem wybranej oferty pracy; - dowiadyuje się, czym są słowa kluczowe w dokumentach aplikacyjnych; - poznaje najczęstsze błędy przy tworzeniu CV	Dyskusja, karta pracy, pytania i odpowiedzi	Praca w grupach, indywidualna	Listopad 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy
Przyjęli mnie do pracy i co teraz?	Uczeń porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika.	Uczeń: - wie, jakie są rodzaje umów i jakie są między nimi różnice; wie, co powinna zawierać umowa podpisywana przy podjęciu pracy, oraz jakie obowiązki i prawa ma każda ze stron.	Quiz, pogadanka, karta pracy	Praca grupowa, frontalna	Listopad 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy

Spotkania z rodzicami uczniów

Tematyka	Treści programowe	Cele szczegółowe	Metody	Formy	Termin realizacji	Adresaci działań	Osoby odpowiedzialne
Jak funkcjonuje doradztwo zawodowe w naszej szkole?	Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego	Uczestnik: - wskazuje przykłady działań doradcy zawodowego w szkole, - wyjaśnia rolę doradcy zawodowego w szkole,	Wykład, prezentacja multimedialna dyskusja	Praca zbiorowa	I semestr	Rodzice uczniów klas pierwszych	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

		- identyfikuje obszary wsparcia udzielanego przez doradcę zawodowego, - określa własne oczekiwania wobec doradcy, - wskazuje korzyści z działań doradcy zawodowego w szkole					
Skazani na sukces, czyli budowanie marki pracownika zaczyna się w szkole	Uczeń: - ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej, - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi	Uczestnik: - analizuje, jakie działania może podjąć uczeń w szkole, aby budować swoją markę, - wskazuje, co może zawierać portfolio ucznia branżowej szkoły I stopnia, - określa zasady kreowania wizerunku przyszłego pracownika na portalach społecznościowych	Dyskusja, prezentacja multimedialna	Praca zbiorowa	II semestr	Rodzice uczniów klas drugich	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

Inne działania związane z doradztwem zawodowym

Tematyka	Treści programowe	Cele szczegółowe	Metody	Formy	Termin realizacji	Adresaci działań	Osoby odpowiedzialne
Obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery „Pasja. Motywacja. Odwaga”	Uczeń sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji	Uczeń: - planuje działania związane ze swoją aktywnością zawodową, - określa pojęcie Indywidualny Plan Działania, - wskazuje cel Indywidualnego	Wywiad, kwestionariusz	Praca indywidualna, praca zbiorowa	14-20 październik 2024	Uczniowie klas I, II	Doradca zawodowy i członkowie zespołu ds. doradztwa

		Planu Działania, - proponuje elementy Indywidualnego Planu Działania, - przygotowuje schemat Indywidualnego Planu Działania, - wskazuje osoby i instytucje, które mogą pomóc mu przygotować IPD					
Program jednodniowych praktyk - Dnia Przedsiębiorczości	Uczeń: - określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości - i zapotrzebowania rynku pracy, - konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy	Uczeń: - odbywa jednodniową wizytę w wybranym miejscu pracy, -weryfikuje swoje wyobrażenia o zawodzie, - pozyskuje informacje o wykształceniu, umiejętnościach czy predyspozycjach niezbędnych do wykonywania danego zawodu, - doświadcza związku pomiędzy wykształceniem a karierą zawodową, - poznaje organizację i zarządzanie firmą	Praktyka zawodowa	Praca indywidualna	Kwiecień 2024	Uczniowie klas III	Doradca zawodowy
Wizyty studyjne u pracodawców oraz wycieczki zawodowe	Uczeń: - analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych, - określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią	Uczeń: - pozyskuje informacje o wykształceniu, umiejętnościach czy predyspozycjach niezbędnych do wykonywania danego zawodu, - doświadcza związku pomiędzy wykształceniem a karierą zawodową, - poznaje organizację i zarządzanie firmą,	Metody aktywizujące, metody praktyczne	Praca grupowa	Cały rok	Uczniowie klas II, III	Nauczyciele przedmiotów zawodowych

	jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy; - konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy	- poznaje oczekiwania pracodawców, - charakteryzuje rynek pracy					
Elementy doradztwa edukacyjno-zawodowego w toku lekcji przedmiotowych	Uczeń: - analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej, - określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy, - określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym, - analizuje możliwości kontynuowania nauki	Uczeń: - poznaje zawody i specjalności związane z określoną dziedziną, - rozwija swoje zainteresowania zawodowe, - poznaje swoje mocne strony, - wyjaśnia zmiany zachodzące na rynku pracy w skali regionalnej i globalnej, - omawia na wybranych przykładach zasady przyjmowania do szkół wyższych i możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych	Metody podające, metody eksponujące	Frontalna	Cały rok	Uczniowie klas I, II, III	Wszyscy nauczyciele

V. Zajęcia dla uczniów klas Technikum nr 3

Tematyka	Treści programowe	Cele szczegółowe	Metody	Formy	Termin realizacji	Adresaci działań	Osoby odpowiedzialne
Postawy sprzyjające przedsiębiorczości	Uczeń sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy (portfolio)	Uczeń: - określa własne zasoby, - wskazuje zależności pomiędzy swoimi mocnymi stronami a wymaganiami w wybranym zawodzie, - określa związek pomiędzy typem osobowości a danym zawodem i środowiskiem pracy	Metoda ćwiczeń, giełda skojarzeń, wirujące plakaty, dyskusja	Praca w grupach	Wrzesień 2024	Uczniowie klas II	Nauczyciele przedmiotów ekonomicznych
Sposoby dokumentowania swoich osiągnięć i dowodów rozwoju e-portfolio	Uczeń: - sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy (portfolio), - analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - analizuje swoje bieżące działania pod kątem zbierania informacji o sobie, - wymienia sposoby elektronicznego kolekcjonowania swoich osiągnięć (np. w programie OneNote), - modyfikuje e-portfolio do własnych potrzeb na podstawie obecnych i przyszłych zagadnień realizowanych w szkole z wykorzystaniem programu OneNote, - określa obszary do rozwoju, - zapisuje w e-portfolio obszary do rozwoju, - podaje przykłady przydatności	Giełda pomysłów, dyskusja	Praca w parach, praca indywidualna	Październik 2024	Uczniowie klas I	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

		systematycznego kolekcjonowania informacji o sobie					
Wyznaczanie celów życiowych	Uczeń: - ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - wymienia zasady wyznaczania celów, - wskazuje czynniki mające wpływ na wyznaczanie celów, - wytycza własne cele.	Mini wykład, dyskusja problemowa	Praca indywidualna	I semestr	Uczniowie klas IV	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
Moje predyspozycje zawodowe	Uczeń ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego	Uczeń: - podejmuje działania rozwijające poszczególne zdolności zawodowe, - zna wymagania związane z pracą zawodową, - poznaje swoje kompetencje w wyniku badań psychologicznych i testów	kwestionariusz pogadanka	Praca indywidualna, praca w parach	Listopad 2024	Uczniowie klasy III	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas
Czy aby na pewno?	Uczeń określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych	Uczeń: - uświadamia sobie wpływ stanu zdrowia na wybory edukacyjno-zawodowe, - uświadamia sobie ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia, - zna możliwości „zmiany” i sposoby dochodzenia do niej	Wykład problemowy, dyskusja	Praca indywidualna, praca w parze	Styczeń 2025	Uczniowie klasy I	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas
Jak, gdzie i od kogo warto się uczyć? Udział w	Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i	Uczeń: - analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i zdobywania nowych	Dyskusja, mapa pomysłów	Praca w grupach	I semestr	Uczniowie klasy IV	Doradca zawodowy lub wychowawcy

projektach	doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego; analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym; analizuje możliwości kontynuowania nauki	kwalifikacji zawodowych, - wskazuje źródła informacji dotyczące dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego, - wyjaśnia pojęcie zintegrowany system kwalifikacji, - rozumie znaczenia idei <i>long life learning</i>, - uczestniczy w projektach, których celem jest podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego					klas
Poważne zadanie	Uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - pogłębia wiedzę na temat zawodów, - ćwiczy umiejętność nazywania predyspozycji zawodowych, - poznaje informacje o wymaganiach związanych z pracą zawodową.	Prezentacja, kwestionariusz dyskusja	Praca indywidualna	Luty 2025	Uczniowie klasy I	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas
Wiem, umiem, jaki/jaka jestem?	Uczeń analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - uświadamia sobie znaczenie wiedzy, zainteresowań, cech osobowości oraz umiejętności w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, - określa zainteresowania, zdolności,	kwestionariusz wykład, pogadanka	Praca indywidualna, praca w grupach	Marzec 2025	Uczniowie klasy I	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

		kompetencje, predyspozycje zawodowe w kontekście konkretnego zawodu, - rozpoznaje i analizuje własne zainteresowania, umiejętności oraz cechy charakteru					
Koło sukcesu	Uczeń określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową	Uczeń: - wskazuje różnice w pojmowaniu sukcesu zawodowego, - tworzy własną definicję sukcesu zawodowego w oparciu o swój system wartości, - korzysta z zasobów rodzinnych	Aktywność twórcza, wykład, kwestionariusz	Praca indywidualna, praca w grupach	Marzec 2025	Uczniowie klasy II	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas
Zarządzanie czasem jako element planowania kariery	Uczeń: - sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji; - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami	Uczeń: - określa zalety zarządzania czasem w planowaniu kariery, - wyznacza swoje działania edukacyjno-zawodowe, - wykorzystuje techniki zarządzania czasem planując karierę edukacyjno-zawodową, - poszukuje środków realizacji celów i środowiska wsparcia	Dyskusja, walizka i kosz, indywidualny plan działania	Praca indywidualna	II semestr	Uczniowie klasy III	Wychowawcy klas, doradca zawodowy

	zawodowymi						
Co to jest rynek pracy?	Uczeń analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych	Uczeń: - zna pojęcie rynku pracy i jego podstawowe elementy - buduje wyobrażenia i modeluje przekonania na temat mechanizmów rządzących rynkiem pracy	Dyskusja, wykład, pytania i odpowiedzi	Praca w grupach, frontalna	Semestr II	Uczniowie klasy II	Nauczyciele przedmiotów ekonomicznych
Mój zawód – baza do rozwoju	Uczeń określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy	Uczeń: - porządkuje wiedzę na temat zawodu, w którym się kształci, - wskazuje stanowiska pracy, dla których podstawą są jego kwalifikacje zawodowe, - analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych, - korzysta ze źródeł informacji dotyczących możliwości rozwoju w danym zawodzie	Opis przypadku, dyskusja kierowana, plakat	Praca w grupach	Semestr I	Uczniowie klasy I	Wychowawcy klas
Oczekiwania pracodawców, czyli moje zasoby a wymagania rynku pracy	Uczeń konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy	Uczeń: - określa potrzeby i oczekiwania pracodawców stawiane kandydatom do pracy, - identyfikuje wymagania rynku pracy, - analizuje swoje zasoby w kontekście	Dyskusja, metoda Q-sort, ćwiczenie, burza mózgów	Frontalna, Praca w grupach, praca indywidualna	Semestr II	Uczniowie klasy II	Nauczyciele przedmiotów zawodowych

		oczekiwań pracodawców.					
Kompetencje twarde i miękkie	Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy; planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu	Uczeń: - poznaje kompetencje i umiejętności požądane przez pracodawców; - planuje realizację zadania i ocenia efekty swoich działań; - ćwiczy i rozwija kompetencje miękkie Treści dostępne za darmo na: Mapa Karier (https://mapakarier.org), licencja CC BY 4.0.	Karta pracy, opowiadanie	Praca w grupach	Październik 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy
Praca sama nas nie znajdzie	Uczeń określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej	Uczeń: - analizuje możliwości poszukiwania stażu zawodowego lub pracy, - rozróżnia aktywne metody poszukiwania stażu lub pracy, - wskazuje możliwości wykorzystania sieci kontaktów osobistych przy poszukiwaniu stażu lub pracy, - tworzy własną sieć kontaktów	Dyskusja, giełda pomysłów	Praca w grupach, praca indywidualna	Semestr I	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

Wyzwania i szanse współczesnego rynku pracy.	Uczeń analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy w kontekście własnych wyborów edukacyjno-zawodowych;	Uczeń: - wyszukuje informacje o rynkach pracy, - planuje własną ścieżkę rozwoju zawodowego.	Giełda pomysłów, prezentacja, dyskusja, blog na mapie karier.pl	Praca w grupach, praca indywidualna	Październik 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy
Twarzą w twarz z pracodawcą	Uczeń przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej	Uczeń: - określa, jak należy przygotować się do rozmowy o pracę, - przygotowuje odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania podczas rozmowy o pracę, - uczestniczy w warunkach symulowanych w rozmowie kwalifikacyjnej eksponując swoje zalety	Dyskusja kierowana, burza mózgów, metoda ćwiczeń, metoda materiału przewod.	Praca indywidualna	Styczeń 2025	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy

Koncepcja growth mindset	Uczeń ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	Uczeń: - zna koncepcję nastawienia na rozwój i nastawienia na stałość i umie ją odnieść do własnego życia	Dyskusja, 6 minutowy materiał wideo, interaktywne ćwiczenie, karta pracy	Frontalna	Wrzesień 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy
Zmień mocne strony w szanse rozwoju	Uczeń sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”); analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - wskazuje swoje mocne strony; - dokonuje refleksji na temat możliwości i szans rozwoju wynikających z mocnych stron; - poznaje narzędzie służące do analizy swoich zasobów i wykorzystuje je do planowania swojego rozwoju.	Pogadanka, dyskusja, 5 minutowe wideo, karta pracy	Frontalna	Wrzesień 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy

Matura i co dalej?	Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	Uczeń: - potrafi wyjaśnić, czym jest edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna, a także dostrzega znaczenie uczenia się przez całe życie; - umie wyszukiwać informacje na temat interesujących go możliwości edukacji	Padlet, karta pracy, mini-wykład	Indywidualna	Październik 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy
Co jest dla mnie ważne w pracy?	Uczeń określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową	Uczeń: - określa własny system wartości związany z pracą zawodową i wskazuje, jakie elementy przyszłej pracy będą dla niej/niego szczególnie istotne.	Mini-wykład, dyskusja, karta pracy, test	Indywidualna, praca w parach	Październik 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy

Tworzenie dokumentów aplikacyjnych	Uczeń sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców.	Uczeń: - tworzy CV pod kątem wybranej oferty pracy; - dowiadyuje się, czym są słowa kluczowe w dokumentach aplikacyjnych; - poznaje najczęstsze błędy przy tworzeniu CV	Dyskusja, karta pracy, pytania i odpowiedzi	Praca w grupach, indywidualna	Listopad 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy
Przyjęli mnie do pracy i co teraz?	Uczeń porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika.	Uczeń: - wie, jakie są rodzaje umów i jakie są między nimi różnice; wie, co powinna zawierać umowa podpisywana przy podjęciu pracy, oraz jakie obowiązki i prawa ma każda ze stron.	Quiz, pogadanka, karta pracy	Praca grupowa, frontalna	Listopad 2024	Uczniowie klasy V	Doradca zawodowy

Spotkania z rodzicami uczniów technikum

Tematyka	Treści programowe	Cele szczegółowe	Metody	Formy	Termin realizacji	Adresaci działań	Osoby odpowiedzialne
Zaprezentowanie roli i zadań doradcy	Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i	Uczestnik: - wskazuje przykłady działań doradcy	Wykład, prezentacja multimedialna,	Praca zbiorowa	I semestr	Rodzice uczniów klas	Doradca zawodowy, wychowawcy

zawodowego w szkole	doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego	zawodowego w szkole, - wyjaśnia rolę doradcy zawodowego w szkole, - identyfikuje obszary wsparcia udzielanego przez doradcę zawodowego, - określa własne oczekiwania wobec doradcy, - wskazuje korzyści z działań doradcy zawodowego w szkole	dyskusja			pierwszych	klas
Przygotowanie rodziców do wspierania swoich dzieci w planowaniu kariery oraz podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych	Uczeń: - ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej, - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi	Uczestnik: - rozróżnia kompetencje kluczowe, zawodowe, personalne i społeczne, - analizuje informacje na temat oczekiwań pracodawców, - określa możliwości rozwijania kompetencji (istotnych dla rynku pracy) swoich dzieci	Dyskusja panelowa, wykład	Praca zbiorowa	II semestr	Rodzice uczniów klas drugich	Doradca zawodowy, wychowawcy klas
Lifelong learning – uczenie się przez całe życie – moda czy konieczność w obecnych czasach?	Uczeń określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	Uczestnik: - wskazuje korzyści z uczenia się przez całe życie, - określa cechy pożądane przez pracodawców od potencjalnych pracowników, - uzasadnia konieczność uczenia się	Pogadanka, dyskusja, metoda tekstu przewodniego	Praca zbiorowa	II semestr	Rodzice uczniów klas czwartych i piątych	Doradca zawodowy lub wychowawcy klas

		przez całe życie w obecnych czasach, - wskazuje konieczność zdobywania wiedzy z różnych dziedzin jako drogę do lepszego poruszania się po rynku pracy oraz osiągnięcia sukcesu					
Instytucje wspomagające planowanie kariery edukacyjno-zawodowej	Uczeń: - ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; - sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji; - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi	Uczestnik: - wymienia przykładowe instytucje, których celem jest wsparcie procesu planowania drogi edukacyjno-zawodowej, - wskazuje obszary wsparcia, w których instytucje te świadczą usługi, - inspiruje swoje dziecko do planowania drogi kariery zawodowej	Studium przypadku, dyskusja, mini wykład	Praca zbiorowa	II semestr	Rodzice uczniów klas trzecich	Doradca zawodowy, wychowawcy klas

Inne działania związane z doradztwem zawodowym

Tematyka	Treści programowe	Cele szczegółowe	Metody	Formy	Termin realizacji	Adresaci działań	Osoby odpowiedzialne
Obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery „Pasja. Motywacja. Odwaga”	Uczeń sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji	Uczeń: - planuje działania związane ze swoją aktywnością zawodową, - określa pojęcie Indywidualny Plan Działania, - wskazuje cel Indywidualnego Planu Działania, - proponuje elementy Indywidualnego Planu Działania, - przygotowuje schemat Indywidualnego Planu Działania, - wskazuje osoby i instytucje, które mogą pomóc mu przygotować IPD	Wywiad, kwestionariusz	Praca indywidualna, praca zbiorowa	14-20 październik 2024	Uczniowie klas II, III	Doradca zawodowy
Program jednodniowych praktyk u pracodawców „Dzień Przedsiębiorczości”	Uczeń: - określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy, - konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców	Uczeń: - odbywa jednodniową wizytę w wybranym miejscu pracy, -weryfikuje swoje wyobrażenia o zawodzie, - pozyskuje informacje o wykształceniu, umiejętnościach czy predyspozycjach niezbędnych do wykonywania danego zawodu, - doświadcza związku pomiędzy wykształceniem a karierą zawodową, - poznaje organizację i zarządzanie	Praktyka zawodowa	Praca indywidualna	Kwiecień 2025	Wszyscy uczniowie	Doradca zawodowy

	oraz wymaganiami rynku pracy	firmą					
Konkursy branżowe	Uczeń: - sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”), - analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej - konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy, - sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców, - przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej	Uczeń: - podejmuje działania rozwijające poszczególne zdolności zawodowe, - ma rozeznanie w swoich mocnych stronach, - rozwija umiejętność oceny własnych możliwości, - analizuje swoje zasoby w kontekście oczekiwań pracodawców, - sporządza dokumenty aplikacyjne, - poznał zasady autoprezentacji własnej osoby, - jest właściwie przygotowany do kontaktu z pracodawcą i odbycia rozmowy kwalifikacyjnej o pracę	Metody aktywizujące, metody praktyczne	Praca indywidualna	Cały rok	Wszyscy uczniowie	Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Wizyty studyjne u pracodawców oraz wycieczki zawodowe	Uczeń: - analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku	Uczeń: - pozyskuje informacje o wykształceniu, umiejętnościach czy predyspozycjach niezbędnych do wykonywania danego	Metody aktywizujące, metody praktyczne	Praca grupowa	Cały rok	Wszyscy uczniowie	Nauczyciele przedmiotów zawodowych

	pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych, - określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy; - konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy	zawodu, - doświadcza związku pomiędzy wykształceniem a karierą zawodową, - poznaje organizację i zarządzanie firmą, - poznaje oczekiwania pracodawców, - charakteryzuje rynek pracy					
Elementy doradztwa edukacyjno-zawodowego w toku lekcji przedmiotowych	Uczeń: - analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej, - określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy, - określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie	Uczeń: - poznaje zawody i specjalności związane z określoną dziedziną, - rozwija swoje zainteresowania zawodowe, - poznaje swoje mocne strony, - wyjaśnia zmiany zachodzące na rynku pracy w skali regionalnej i globalnej, - omawia na wybranych przykładach zasady przyjmowania do szkół wyższych i możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych	Metody podające, metody eksponujące	Frontalna	Cały rok	Wszyscy uczniowie	Wszyscy nauczyciele

	w rozwoju osobistym i zawodowym, - analizuje możliwości kontynuowania nauki						
--	--	--	--	--	--	--	--

opracował Damian Lejta
doradca zawodowy CKZiU w Żorach

zatwierdziła Beata Kuźnik
dyrektor CKZiU w Żorach